

تاریخ در اینترنت

قسمت چهاردهم

○ میرهادی حسینی

عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت معلم تهران

Email:hosseini@saba.tmu.ac.ir

سایت انتشاراتی دانشگاهها

پایگاه‌های اینترنتی بسیاری از دانشگاه‌های آمریکا و اروپا، به معرفی کتب و مجلات خود می‌پردازند. این سایت‌ها در بسیاری از موارد با معرفی مختصر و در برخی موارد از طریق بخش کتب الکترونیکی (E-books)، متن کامل کتب تاریخی را هم در اختیار کاربران قرار می‌دهند. اینک به تعدادی از این انتشارات اشاره می‌کنیم.

انتشارات دانشگاه شیکاگو:

برای آشنایی با سایت اینترنتی انتشارات دانشگاه شیکاگو به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.press.uchicago.edu>

تعدادی از کتاب‌های تاریخی منتشر شده توسط این مرکز عبارتند از:

۱. زبان سیاسی اسلام؛ تألیف برنارد لوئیس، ۱۹۹۱ م
۲. فارابی و بنیاد فلسفه سیاسی در اسلام، تألیف مهدی محسن، با مقدمه‌ای از چارلز باترورث، ۲۰۰۱ م
۳. مذهب در بین‌النهرین باستان، تألیف جان باترو، ۲۰۰۱ م
۴. تاریخ‌نگاری: قرون وسطی، باستان و معاصر، تألیف ارنست بریساچ، ۱۹۹۴ م

۵. شکوه اسلام، تألیف مارشال هاجسن، سه جلد، ۱۹۷۵ م

۶. فلسفه جدید تاریخ، مؤلفان: فرانک آنکراسمیت، هانس کلنر، ۱۹۹۵ م

۷. نیای غرب، مؤلفان: جان باترو، کلاریس هرنس کمیت، جان پیر

ورنانت، ۲۰۰۰ م

این کتاب به ریشه‌های مذهب و کتابت در بین‌النهرین، عیلام و یونان اشاره می‌کند.

۸. بین‌النهرین: کتابت، استدلال و خدایان، تألیف جان باترو، ترجمه: زینب

بحرانی، ۱۹۹۲ م و مارک دِ میروپ، ۱۹۹۲ م

انتشارات دانشگاه ایالتی نیویورک:

برای آشنایی با سایت اینترنتی انتشارات دانشگاه ایالتی نیویورک به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.sunypress.edu>

تعدادی از کتب تاریخی منتشر شده توسط این انتشارات عبارتند از:

۱- تاریخ طبری، جلد پنجم؛ ساسانیان، بیزانسی‌ها، لخمی‌ها و یمن، ترجمه

ک.ای. باسورت

اسمیت^{۱۷}، ۱۹۹۴ م

۴- تاریخ طبری، جلد پانزدهم، بحران در ابتدای خلافت: حکومت عثمان، ترجمه ر. استفن هامفریس^{۱۸}، ۱۹۹۰ م

۵- تاریخ طبری، جلد شانزدهم، خلافت علی(ع)، ترجمه آدریان بروکت^{۱۹}، ۱۹۹۷ م

۶- از صلاح‌الدین تا مغولان، ایوبیان دمشق ۱۲۶۰-۱۱۹۳ م، تألیف استفان هامفریس، ۱۹۷۷ م، ۵۰۴ صفحه

در پی مرگ صلاح‌الدین ایوبی در ۱۱۹۳ م، امپراتوری وسیع او، از یمن تا آنسوی مصب رود دجله، به دست خویشان ایوبی‌اش افتاد. افول و خاموشی این سلسله، در نتیجه عواملی بود که حملات مغول یکی از آنها به شمار می‌رود. مؤلف در این کتاب، روند این فراز و فرود را به رشته تحریر درآورده است.

۷- محمد(ص) و منشأ اسلام، تألیف ف. ای. پیترز^{۲۱}، ۱۹۹۴ م

۸- زندگی خصوصی یک سیاستمدار عثمانی، ملک احمد پاشا (۱۶۶۲-۱۵۸۸)، مترجم: روبرت دانکف^{۲۲}، ۱۹۹۱ م

انتشارات دانشگاه مک گیل - کوئینز

برای آشنایی با سایت اینترنتی دانشگاه مک گیل - کوئینز^{۲۳} در کانادا به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.mqup.mcgill.ca>

یکی از کتاب‌های تاریخی منتشره در این دانشگاه، کتاب «دین زرتشت»^{۲۴} می‌باشد که توسط دکتر س.آ. نیگوسیان^{۲۵}، محقق و پژوهشگر کالج ویکتوریا در دانشگاه تورنتو کانادا و متخصص زبان و ادبیات خاورمیانه، تألیف شده و در سال ۱۹۹۳ م به چاپ رسیده است.

انتشارات دانشگاه پرینستون:

سایت اینترنتی دانشگاه پرینستون در آمریکا چنین است:

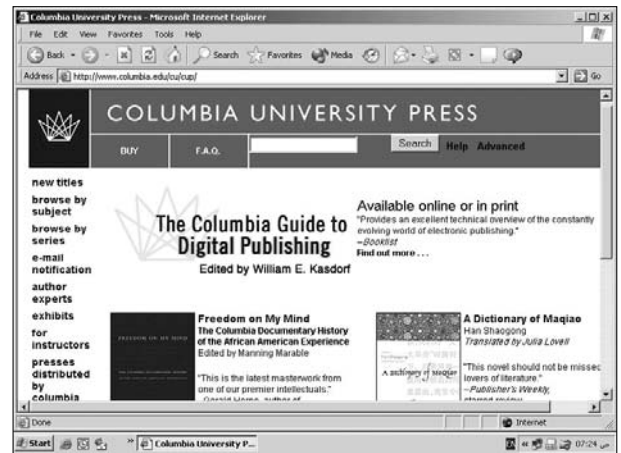
<http://www.princeton.edu>

در میان کتاب‌های تاریخی منتشر شده توسط این دانشگاه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- تاریخ اسلام: چارچوبی برای تحقیق^{۲۶}، تألیف استفان هامفریس، ۱۹۹۱، ۴۱۸ صفحه

۲- مکه: تاریخ ادبیات سرزمین مقدس اسلامی، تألیف ف. پیترز، ۱۹۹۴ م. مؤلف، استاد تاریخ اسلام دانشگاه نیویورک است.

۳- محمد فاتح و زمان او، تألیف فرانس بابینگر^{۲۷}، ۱۹۹۲ م، ۵۷۲ صفحه

انتشارات دانشگاه ادینبورگ:

برای آشنایی با سایت اینترنتی انتشارات دانشگاه ادینبورگ^{۸۹} در انگلیس (اسکاتلند) به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.eup.ed.ac.uk>

کتاب‌های تاریخی منتشر شده در این دانشگاه، در حوزه‌های متعددی می‌باشد. بخش مطالعات اسلامی انتشارات دانشگاه ادینبورگ کتاب‌های زیر را منتشر کرده است.

- ۱- اندیشه سیاسی اسلام، تألیف ویلیام مونتگومری وات^{۹۰}، ۱۹۹۸ م
- ۲- نفوذ اسلام در اروپای قرون وسطی، تألیف و. م. وات، ۱۹۹۴ م
- این کتاب به حوزه‌های اقتصادی، علم، فناوری و فلسفه می‌پردازد.
- ۳- اسلام اولیه، تألیف و. م. وات، ۱۹۹۱ م
- ۴- تاریخ اسلامی اسپانیا، مؤلفان: و. م. وات، پ کاجیا^{۹۱}، ۱۹۹۶ م
- این کتاب حوادث تاریخ اسلامی اسپانیا و جنبش‌های اجتماعی در آن را از سال ۷۱۱ م تا ۱۴۹۲ م. بررسی می‌کند.
- ۵- سیاست و ابراز: ماوردی و پس از آن، تألیف حنا میخائیل، ۱۹۹۵ م.
- ۶- تاریخ‌نگاری ایران، تألیف ژولیت اسکات میثمی، ۱۹۹۹ م
- ۷- اسلام: مقدمه تاریخی، ویرایش دوم، تألیف گرهارد اندریس^{۹۲} (استاد عربی و مطالعات اسلامی دانشگاه روهر در بوخوم آلمان)، ترجمه کارول هیلن براند^{۹۳} (استاد مطالعات اسلامی دانشگاه ادینبورگ)، ۲۰۰۲ م

مهمترین مباحثی که در این کتاب بدان پرداخته شده، عبارتست از:

- مذهب (شامل وحی به پیامبر اسلام (ص) و نقش آن در جایگاه تاریخی)
- حقوق و دولت در اسلام میانی
- دیدگاه‌های اجتماعی و اقتصادی در اسلام میانه
- توسعه تاریخی مناطق اصلی اسلامی (شبه‌جزیره عربستان، سوریه، فلسطین، عراق، اسپانیا، شمال آفریقا، مصر، ایران و آناتولی)
- توسعه زبان‌های عربی، ایرانی و ترکی
- اسامی و القاب
- تقویم اسلامی
- وقایع‌نگاری حوادث سیاسی و فرهنگی از ظهور اسلام تا قرن بیستم
- ۸- تاریخ مختصر اسماعیلیه، تألیف فرهاد دفتری، ۱۹۹۸ م
- ۹- اندیشه سیاسی اسلام در قرون میانه، تألیف پاتریشیا کراون^{۹۴}، ۲۰۰۳ م
- ۱۰- تشیع، هینز هالم^{۹۵}، ۱۹۹۲ م
- ۱۱- زن اسماعیلی، مؤلفان: دلیا کورتس^{۹۶} (محقق و مدرس مطالعات مذهبی دانشگاه sex middle)، سیمونتا کالدیرینی^{۹۷} (مدرس مطالعات مذهبی دانشگاه survey)

فرا و رود دجله رسید. این کتاب تاریخ گسترش امپراتوری روم را در این منطقه بررسی می‌کند.

۳- امپراتوری روم، ویرایش دوم، تألیف کولین ولز^{۹۷}، ۱۹۹۵ م.

۴- یونانیان باستان، تألیف جان فین^{۹۸}،

۵- خلافت دوم اموی: بیان مشروعیت خلیفه در اندلس، تألیف جانینا. م. سفران^{۹۹} (استاد تاریخ دانشگاه ایالتی پنسیلوانیا)، ۲۰۰۱ م، ۲۷۲ صفحه

در سال ۹۲۹ میلادی، هشتمین حاکم اموی در اندلس، عناوین خلیفه و امتیازات ویژه‌ای را به خود منصوب داشت. در مقابل جاه‌طلبی‌های رقابتی معاصرش، یعنی عباسیان و فاطمیان، وی سریعاً ادعاهای سلسله اموی را در رهبری جهان اسلام و مسلمانان، مدعی شد. به این ترتیب این خلیفه، یک ایدئولوژی سیاسی را بر مبنای فرهنگ سیاسی اندلس، القاء و تبیین نمود. کتاب «خلافت دوم اموی» به تجزیه و تحلیل مبانی اندیشه‌ها و ادعاهای سیاسی خلافت اموی اندلس می‌پردازد.

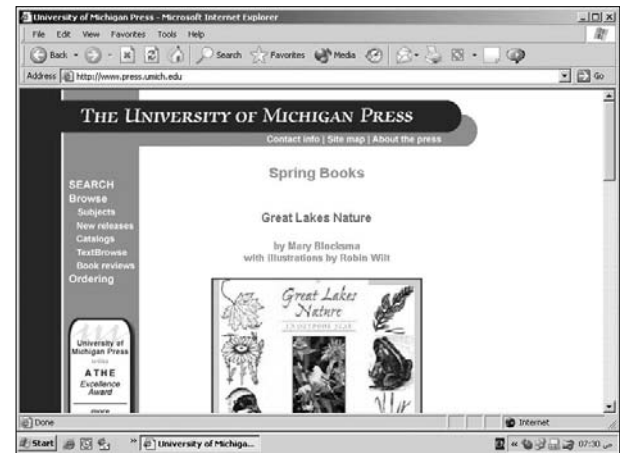
انتشارات دانشگاه کلمبیا:

انتشارات دانشگاه کلمبیا در سال ۱۸۹۳ میلادی تأسیس شده و از طریق سایت زیر در اینترنت می‌توان با آن آشنا شد:

<http://www.columbia.edu/cu/cup/>

در میان کتاب‌های تاریخی منتشر شده توسط این دانشگاه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- تاریخ‌نگاری ایرانی^{۱۰۰}، تألیف ژولیت اسکات میثمی^{۱۰۱} (مدرس ایرانی مؤسسه شرقی آکسفورد)، ۲۰۰۱ م، ۲۸۸ صفحه
- مؤلف معتقد است که متون تاریخی فارسی، در مقایسه با عربی، به ویژه در مقطع تاریخی اوایل اسلام (پیش از مغول) کمتر مورد توجه و اهمیت قرار گرفته است. اما از قرن دهم تا دوازدهم این متون مورد توجه قرار می‌گیرد.
- ۲- انقلاب مشروطه ایران: دمکراسی اجتماعی و ریشه‌های فمینیسم، تألیف ژانت آفری^{۱۰۲} (استادیار تاریخ و مطالعات زنان در دانشگاه یوردو)، ۱۹۹۶ م، ۳۴۸ صفحه
- ۳- عثمانی در خلیج فارس: پیدایش کویت، عربستان سعودی و قطر، ۱۹۱۴-۱۸۷۰ م^{۱۰۳}، تألیف فردریک. ف. آنسکومب^{۱۰۴} (استاد تاریخ دانشگاه آمریکایی در بلغارستان)، ۱۹۹۷ م، ۲۸۸ صفحه
- ۴- ریشه‌های ناسیونالیسم عرب، مؤلفان: رشید خالدی، لیزا آندرسون^{۱۰۵}، محمد مصلح، ریوا. س. سیمون^{۱۰۶}، ۱۹۹۳ م، ۳۲۵ صفحه
- ۵- از قبیله تا امپراتوری: سازمان اجتماعی در میان بدوی‌ها و در شرق

- ۱- نقشه بین‌النهرین باستان
- ۲- راز بزرگ گورستان اور
- ۳- کهن‌ترین رستوران در جهان
- ۴- کهن‌ترین جشن
- ۵- انگور چینی برای شراب در بابل
- ۶- عشق در بابل
- ۷- حقوق زنان
- ۸- سومریان: سازندگان بابل
- ۹- سحر و طبابت
- ۱۰- تولد نجوم
- ۱۱- اسطوره و میراث
- ۱۲- گیلگمش

انتشارات دانشگاه هاروارد:

برای آشنایی با انتشارات دانشگاه هاروارد به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.hup.harvard.edu>

این مرکز انتشاراتی در سال ۱۹۱۳ م. تأسیس شده و کتاب‌های متعددی را در حوزه‌های مختلف علوم منتشر می‌سازد. تعدادی از کتب تاریخی منتشر شده در این دانشگاه عبارتند از:

- ۱- جنگ و جامعه در جهان باستان و قرون وسطی: آسیا، مدیترانه، اروپا و آمریکای باستانی^۲، مؤلفان: کورت آ. راف لاوب^۱ و ناتان روزن استین^۳، ۱۹۹۹ م، ۴۹۶ صفحه به همراه ۱۶ نقشه.
- دکتر راف لاوب استاد تاریخ باستان دانشگاه براون و مدیر مرکز مطالعات هلنی دانشگاه واشنگتن دی. سی. می‌باشد.
- دکتر روزن استین هم استاد تاریخ دانشگاه ایالتی اوهایو است.
- این کتاب تاریخ نزاع را از هزاره اول قبل از میلاد تا قرن دهم میلادی در مدیترانه، خاور نزدیک و اروپا (مصر، ایران عصر هخامنشی، یونان، جهان هلنی، جمهوری روم، امپراتوری بیزانس، اوایل جهان اسلام و اوایل قرون وسطای اروپا) به همراه مطالعات همزمان و موازی در آمریکای باستانی (مایا و آستک) و شرق آسیا (چین باستان و قرون وسطی ژاپن) بررسی می‌کند.
- بخش پنجم این کتاب با عنوان «امپراتوری هخامنشی» توسط پیر بریان^۴، تدوین شده است. بخش دوازدهم نیز با عنوان «جهان اولیه اسلام» توسط پاتریشیا کراون^۵ تهیه شده است.
- ۲- خاور نزدیک رومی، ۳۱ قبل از میلاد تا سال ۳۳۷ میلادی،^۶ تألیف فرگوس

- فلور^{۵۴}، ش ۱۱۹، ص ۵۴۲
- ۲۲- از بداء تا سنت: ولایت علی(ع) در اذان شیعه، تألیف لیکایات. آ. تاکیم^{۵۳}، ش ۱۲۰، ۲۰۰۰ م، ص ۱۶۶
- ۲۳- فتح خراسان به دست ابومسلم: مقدمات و استراتژی در یک عبارات معشوش اخبارالدولة عباسی، تألیف صالح سعیدآقا، ش ۱۲۰، ص ۳۳۳
- ۲۴- تاریخ‌نگاری اوایل اسلام: ابواسماعیل ازدی و کتاب فتوح الشام (فتح سوریه)، تألیف آ. مراد، ش ۱۲۰، ص ۵۷۷
- ۲۵- نکاتی در ریشه لغات هندوایرانی، تألیف اریک. پ. هامپ^{۵۵}، ش ۱۲۱، ۲۰۰۱ م، ص ۹۱
- ۲۶- خاندان خاقانی در اوایل عهد عباسی، تألیف ماتیو. س. گوردون^{۵۵}، ش ۱۲۱، ص ۲۳۶
- ۲۷- جانشینی خلافت موسی الهادی، تألیف ریچارد کیمبر^{۵۶}، ش ۱۲۱، ۲۰۰۱ م، ص ۴۲۸
- ۲۸- اشغال ایران عصر صفوی توسط افغانه (۱۷۲۹-۱۷۲۱ م)، تألیف فلور^{۵۷}، نقد و بررسی از رودی متی^{۵۸}، ش ۱۲۱، ۲۰۰۱ م، ص ۷۱۱
- ۲۹- مذهب و فرهنگ در اسلام میانه، تألیف هوانیسیان^{۵۹} و سابق^{۶۰}، نقد و بررسی از جوزف و. مری^{۶۱}، ش ۱۲۱، ۲۰۰۱ م، ص ۷۱۸
- ۳۰- نگارش تاریخی در طی حکومت شاه عباس: ایدئولوژی، تقلید و حقایق در تاریخ صفوی، تألیف کویین^{۶۲}، نقد و بررسی از ژولیت اسکوت میثمی^{۶۳}، ش ۱۲۱، ص ۷۲۳
- ۳۱- ظهور فاطمیان: دنیای مدیترانه و خاورمیانه در قرن دهم میلادی، تألیف بریت. نقد و بررسی از پائول والکر، ش ۱۲۲، ۲۰۰۲ م، ص ۶۳۸
- ۳۲- الدولة الفاطمیه فی مصر: تفسیر جدید، نقد و بررسی از پائول والکر، ش ۱۲۲، ص ۶۵۹

انتشارات دانشگاه جان هاپ کینز:

- برای آشنایی با سایت اینترنتی انتشارات دانشگاه جان هاپ کینز^{۶۴} در آمریکا به آدرس زیر وارد شوید:
- <http://www.press.jhu.edu/press/index.htm>
- از جمله کتب تاریخی منتشر شده در این دانشگاه می‌توان به مورد زیر اشاره کرد:
- زندگی روزانه در بین‌النهرین باستان^{۶۵}، تألیف جان بوترو^{۶۶}، ۲۰۰۱ م، ۲۸۸ صفحه با مقدمه‌ای از آندره فینت^{۶۷} (استاد آشورشناسی دانشگاه آزاد بروکسل)، برتراند لافونت^{۶۸} (مدیر یک مرکز پژوهش در تاریخ آشور) و جرج روکس^{۶۹}

تودلاوسون^{۱۲۷}، شماره ۳۵، صص ۱۵۰-۱۴۷

- ۵- تاریخ باستانی جنوب عربستان: از ملکه سبا تا ظهور اسلام، تألیف کلاوس اسکپ من^{۱۲۸}، نقد و بررسی از اودد بوروسکی^{۱۲۹}، شماره ۳۵، صص ۱۵۱-۱۵۰
- ۶- قبله عالم ناصرالدین شاه قاجار و پادشاهی ایران ۱۸۹۶-۱۸۳۱ م، تألیف عباس امانت، نقد و بررسی از توماس. م. ریکز^{۱۳۰}، صص ۱۵۷-۱۵۵
- ۷- ملل عثمانی و پایان امپراتوری، تألیف ژوستین مک کارتی^{۱۳۱}، نقد و بررسی از ویلیام. ل. کیولند^{۱۳۲}، صص ۱۶۳-۱۶۲
- ۸- سلطان وزراء: زندگی و تاریخ وزیر بزرگ عثمانی، محمد پاشا (۱۴۷۴-۱۴۵۳ م)، تألیف تئوهاریس استاو ریدز^{۱۳۳}، نقد و بررسی از ویرجینیا آکسان^{۱۳۴}
- ۹- یک شهر ایرانی در گذر زمان: تاریخ اجتماعی و اقتصادی تبریز ۱۸۴۸-۱۷۴۷ م، تألیف کریستوف ورنر^{۱۳۵}، نقد و بررسی از ویلیام فلور^{۱۳۶}، شماره ۳۵، صص ۱۶۸-۱۶۷

10- Mahmoud lamei, la poetique de la peinture en Iran (XIVe-XVIe siecle) publications universitaires europeennes, serie 28, Histoire de L art, vol. 363 (Bern: peter lang, 2001). marianna shreve simpson pp.168-188.

در میان کتب تاریخی منتشر شده توسط انتشارات دانشگاه کمبریج، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- پادشاهی دهلی: تاریخ سیاسی و نظامی، پیتیر جکسون، ۳۵۰ صفحه، ۱۹۹۸ م. حکومت پادشاهی دهلی، نخستین دولت اسلامی است که در هند تأسیس گردید. این کتاب تاریخ این منطقه را از ۱۲۱۰ م. تا غارت این منطقه در ۱۴۰۰ م. به رشته تحریر درآورده است. اگرچه این کتاب به زمینه‌های سیاسی و نظامی این منطقه اشاره دارد، در عین حال، به روابط سلاطین دهلی با همسایگان غیرمسلمان خود نیز می‌پردازد. به این ترتیب این اثر در نوع خود تاریخ قرون وسطای هند اسلامی به شمار می‌رود. صفحات ۳۳۹ تا ۳۵۰ در این کتاب، حاوی معرفی کتاب‌شناسی ارزشمندی از طرف مؤلف است.

مؤلف که استاد گروه تاریخ دانشگاه کیل (keele) در انگلیس بوده و در ایران نیز به خاطر تلاش در گردآوری جلد ششم تاریخ ایران کمبریج شناخته شده، تألیفات تاریخی دیگری را نیز توسط دانشگاه کمبریج منتشر نموده است، از جمله: مقاله از دکتر پیتیر جکسون در مورد «تاریخ استقلال: حکومت دهلی ۱۵۲۶-۱۲۰۶ م» تألیف ف. رابینسون در دایرةالمعارف هند، بنگلادش، سریلانکا، نپال و مالدیو، انتشارات دانشگاه کمبریج، صص ۹-۹۳، ۱۹۹۰ م

تدوین از احمد تفضلی، نقد و بررسی از ورنر ساندرومن^{۱۳۳}

- ۸- ممالیک جدید: جامعه مصری و فتودالیزم جدید، تألیف امیراظهری سنبل، نقد و بررسی از مالک بدرای
- 9- Die dreisprachige Inschrift sabuhrs I.an der kaba-i zardust, philip huysse.
- ۱۰- منابع جدید در مطالعه تصوف در مصر دوره ممالیک^{۱۳۴}، تألیف ریچارد. ج. آ. مک گریگور^{۱۳۵}، صص ۳۲۲-۳۰۰
- ۱۱- تاریخ و اندیشه اسماعیلیه در قرون میانی، تألیف فرهاد دفتری، نقد و بررسی از جرج لان^{۱۳۶}
- ۱۲- تاریخ شگرف و بی‌همتای صلاح‌الدین، ترجمه د.س. ریچاردز^{۱۳۷}، نقد و بررسی از کونراد هیرسکلر^{۱۳۸}،
- ۱۳- زرتشت و مطالعات ایرانی: منتخبی از آثار جان.ر. هینلز^{۱۳۹}، نقد و بررسی از آلموت هینتزر

۱۴- حضور ایران در جهان اسلام، مؤلفان ریچارد. ج. هوانیسیان^{۱۴۰} و جرجز سبق^{۱۴۱} نقد و بررسی از کریستوفر شاکلی^{۱۴۲}

۱۵- وقف در ایران دوره مغول، تألیف پیتیر جکسون، نقد و بررسی از بیرگیت هافمن^{۱۴۳}

۱۶- مسیحیت زیر سلطه اسلام در بیت‌المقدس، تألیف اودد پیری^{۱۴۴}، نقد و بررسی از کارولین فینکل^{۱۴۵}

در شماره ۶۴ نشریه مدرسه مطالعات خاوری و افریقایی دانشگاه لندن نیز می‌توان به مقالات و نقد و بررسی‌های زیر اشاره کرد:

- ۱- تمدن‌های اولیه جهان باستان: تاریخ شکل‌گیری مصر، مشرق زمین، بین النهرین و هندوچین، تألیف چارلز کیت مایسلز^{۱۴۶}، نقد و بررسی از هاربت کراو فور، صص ۳۵۵-۴۰۱
- ۲- دوره شکل‌گیری شیعه امامیه: نقش حدیث بین قم و بغداد، تألیف آندره ج. نیومن^{۱۴۷}، نقد و بررسی از تیمه داعو^{۱۴۸}
- ۳- تاریخ مختصر اسماعیلیه، تألیف فرهاد دفتری، نقد و بررسی از آندره نیومن مجله بین‌المللی مطالعات خاورمیانه^{۱۴۹}، یکی دیگر از مجلات معرفی شده توسط انتشارات دانشگاه کمبریج است. از جمله مقالات موجود در این مجله، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- مکتوبات معاصر در تاریخ اواخر عثمانی، تألیف دونالد کوانارت^{۱۵۰}، شماره ۳۵، صص ۱۳۹-۱۳۳
- ۲- نزاع در سوریه دوره عباسی ۷۵۰-۸۸۰ م، تألیف پائول کوب^{۱۵۱} و ویت بانرز^{۱۵۲}، نقد و بررسی از م. س. گوردون^{۱۵۳}، شماره ۳۵، صص ۴۳-۱۴۱

مؤلف دانشیار تاریخ دانشگاه کالیفرنیا - سان دیه‌گو، است و کتاب‌های متعدد دیگری را هم در زمینه تاریخ اواخر امپراتوری عثمانی تألیف کرده است.

۴- قبله عالم: ناصرالدین شاه و پادشاهی ایران ۱۸۹۶-۱۸۳۱، تألیف دکتر عباس امانت، ۱۹۹۷ م، ۵۳۲ صفحه

مؤلف استاد تاریخ دانشگاه یال است و تألیفاتی در تاریخ دوره قاجاریه به چاپ رسانید. از جمله:

○ رستاخیز و تجدید: ساختار جنبش بابی در ایران ۱۸۵۰-۱۸۴۴، ۱۹۸۹ م

○ اضطراب تاج‌گذاری: خاطراتی از شاهزادگان ایرانی از حرم تا مدرنیته ۱۹۱۴-۱۸۸۴ م، ۱۹۹۳ م

انتشارات دانشگاه کمبریج:

برای آشنایی با سایت اینترنتی انتشارات دانشگاه کمبریج در انگلیس به آدرس زیر وارد شوید:

<http://uk.cambridge.org>

انتشارات این دانشگاه ضمن نشر کتب تاریخی، تعدادی از مجلات را در حوزه علوم انسانی نیز منتشر می‌سازد. آدرس اینترنتی زیر، کاربران را با فهرست مجلات منتشر شده و معرفی شده از طرف انتشارات دانشگاه کمبریج آشنا می‌سازد:

<http://uk.cambridge.org/journals/>

حداقل پانزده مجله تاریخی در این فهرست مشاهده می‌شود. نشریه مدرسه مطالعات خاوری و آفریقایی دانشگاه لندن یکی از آنها است. این نشریه به نقد و بررسی کتب و مقالات منتشر شده در حوزه تاریخ و فرهنگ کشورهای خاورمیانه می‌پردازد. از جمله کتاب‌هایی که در شماره ۶۵ این نشریه مورد نقد و بررسی قرار گرفته، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- دربارہ ترکیب ادبی اوستای باستانی^{۱۲}، تألیف آلموت هینتز^{۱۴}، صص ۵۱-۳۱

۲- اندیشه اولیه شیعه: آموزه‌های امام محمدباقر (ص)، تألیف آرنینا. ر. لالانی^{۱۵}، با همکاری مؤسسه مطالعات اسماعیلی لندن، نقد و بررسی از ایتان کوهلبرگ^{۱۶}، صص ۲۶۲-۱۴۰

۳- اسماعیلیه و نسخ خطی عربی، تألیف دلیا کورتز^{۱۷}، نقد و بررسی از میشل بریت^{۱۸}، صص ۲۶۲-۱۴۰

۴- ظهور فاطمیان: جهان مدیترانه و خاورمیانه در قرن چهارم هجری / دهم میلادی، تألیف میشل بریت، نقد و بررسی از فرهاد دفتری.

۵- نقاشی ایرانی: از مغول تا قاجاریه^{۱۹}، تألیف روبرت هیلن براند، نقد و بررسی از دیوید روکس بورگ^{۱۱}

این کتاب به بررسی کتیبه‌های دوره اسلامی، که در بناها و آثار هنری به کار رفته، پرداخته است. این اثر در واقع بخشی از تاریخ هنر اسلامی است.

۱۳- تاریخ اندیشه سیاسی اسلامی^۹، از پیامبر (ص) تا عصر حاضر، تألیف آنتونی بلک^{۱۱} (استاد تاریخ اندیشه سیاسی گروه علوم سیاسی دانشگاه Dundee)، ۲۰۰۱ م

این کتاب تاریخ اندیشه سیاسی اسلامی را از سال ۶۲۲ م. تا عصر بنیادگرایی اسلامی (۲۰۰۰-۱۹۲۲ م) در حوزه تفکر سیاسی مذهب غالب، حقوق، اخلاق، فلسفه و سیاست مداری بررسی می‌کند. فصول مختلف این کتاب مباحثی چون مذهب و قدرت حاکم، فلسفه عربی - یونانی، سیاست‌های تشیع و تسنن و عصر مدرنیسم (۱۹۲۰-۱۸۳۰) را شامل می‌شود.

همچنین در این کتاب به فرهنگ سیاسی سلسله‌هایی حکومتی چون سلاجقه، عثمانی و مغولان (به خاطر حضور نخبگانی چون غزالی، ابن‌خلدون و سیدقطب) پرداخته شده است.

مؤلف، پیش از این نیز پژوهشی را در زمینه اندیشه سیاسی اروپا در خلال سال‌های ۱۴۵۰-۱۲۵۰ م. انجام داده که توسط انتشارات دانشگاه کمبریج به چاپ رسیده است.

انتشارات دانشگاه کالیفرنیا:

انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در سال ۱۸۹۳ میلادی تأسیس شده و هم‌اکنون از طریق آدرس اینترنتی زیر می‌توان با آن آشنا شد:

<http://www.ucpress.edu>

تعدادی از کتب تاریخی منتشر شده در این دانشگاه عبارتند از:

۱- شبانی: یک سال زندگی یک قبیله قشقایی در ایران، تألیف لوئیس بک^{۱۱}، ۱۹۹۱ م. برزو، رئیس و رهبر سیاسی یکی از گروه‌های چادرنشین قشقایی بود که بخشی از اتحاد قشقایان جنوب غربی ایران را تشکیل می‌داد. دکتر لوئیس بک، یک سال را در میان آنان سپری کرد تا بتواند کتاب خود را در زمینه تجزیه و تحلیل اجتماعی قشقایان تألیف کند.

بین سال‌های ۷۱-۱۹۷۰، برزو و مردمش با دشواری‌هایی روبرو شدند که خشکسالی آن سال یکی از معضلات بود.

دکتر لوئیس بک، دانشیار رشته مردم‌شناسی دانشگاه واشنگتن و مؤلف کتاب قشقایان ایران (دانشگاه یال، ۱۹۸۶ م) نیز می‌باشد. متن کامل این کتاب، به صورت رایگان در بخش کتاب‌های الکترونیکی (E-books) سایت انتشارات این دانشگاه قابل دریافت است.

۲- مورخین عرب در جنگ‌های صلیبی، مؤلف و مترجم: فرانسیسکو

است. این کتاب حاوی بیش از دویست عکس تمام رنگی، نقشه و نمودار است. دکتر سلورمن هم اینک در بخش مصرشناسی موزه دانشگاه پنسیلوانیا مشغول به کار بوده و رئیس گروه مطالعات آسیایی و خاورمیانه دانشگاه پنسیلوانیا می‌باشد. در این کتاب به آثاری از اهرام و آرامگاه‌های مصر در عصر فراعنه و هیروگلیف‌های مصر از نیل اشاره شده است. این کتاب در ۲۵۶ صفحه منتشر شده است.

۹- تاریخ مصور مصر باستان - آکسفورد، تألیف یان شاول^{۱۵۸}، ۲۰۰۲ م، تاریخ مصور مصر باستان، یک منبع ارزشمند در حوزه کاوش‌های تاریخی مصر باستان از ابتدای عصر حجر تا الحاق آن به امپراتوری روم می‌باشد. این کتاب حاوی تصاویر زیبایی از آثار باستانی کشف شده در مصر از هفتصد هزار سال قبل از میلاد تا سال ۳۱۱ میلادی است. فهرست مهم مطالب این کتاب عبارتست از:

- فهرست تصاویر و نقشه‌ها
- پیش از تاریخ: پالئولیتیک (Palaeolithic) و نئولیتیک (Neolithic)
- دوران پیش از سلسله‌های نخستین
- ظهور تمدن‌های مصری
- پادشاهی قدیمی
- ابتدای دوره میانی
- دومین دوره میانی
- پادشاهی جدید: پیش از آمارنا (Pre - Amarna)
- آمارنا و پس از آن
- مصر و جهان خارج
- سومین دوره میانی
- دوره پتولمیک (Ptolemaic)
- دوره رومی

دکتر یان شاول که مطالعات گسترده‌ای را در زمینه باستان‌شناسی و مصرشناسی در دانشگاه کمبریج انجام داده، تألیفات دیگری نیز به چاپ رسانیده که از آن جمله‌اند:

- جنگ و سلاح در مصر باستان، ۱۹۹۲ م
- فهرست لغات مصر باستان، موزه بریتانیا، ۱۹۹۵ م
- فهرست لغات باستان‌شناسی، ۱۹۹۹ م
- فناوری و لوازم مصر باستان، ۲۰۰۰ م
- ۱۰- تاریخ مصور یونان و جهان هلنی - آکسفورد، مؤلفین: جان باردمن^{۱۵۹} جاسپر گریفین^{۱۶۰}، اوسوین مورای^{۱۶۱}
- این کتاب در ۴۵۴ صفحه و ۹ عکس رنگی در سال ۲۰۰۱ م منتشر شده است. در این کتاب مطالبی پیرامون اشعار حماسی هومر، هنر و معماری عصر طلایی یونان و نفوذ روش‌های حقوقی روم وجود دارد.
- ۱۱. تاریخ جهان - آکسفورد، مؤلفین: جان باردمن (استاد بازنشسته

پی‌نوشت‌ها:

باستان‌شناسی و هنر دانشگاه آکسفورد)، جاسپر گریفین (استاد ادبیات سنتی دانشگاه آکسفورد)، اوسوین مورای (محقق تاریخ باستان در دانشگاه آکسفورد)، ۲۰۰۱ م

این کتاب در ۵۳۶ صفحه و ۴ نقشه منتشر شده است.

۱۲- تاریخ جهان باستان، ویرایش چهارم، تألیف چستر ج. استار^{۱۶۲}، ۱۹۹۱ م مؤلف استاد بازنشسته تاریخ در دانشگاه میشیگان است و در طول چند دهه گذشته، بیست کتاب در حوزه تاریخ باستان تألیف کرده است.

یکی دیگر از آثار برجسته وی کتاب «برتری دریایی در عهد باستان» است. دکتر استار در کتاب تاریخ جهان باستان نیز ضمن تشریح تاریخ اولیه شهر آتن و دمکراسی در آن، نقش نیروی دریایی در جهان باستان را بررسی می‌کند. مؤلف همچنین در این کتاب آثار تاریخی برجای مانده از شهرها و امپراتوری‌های بین‌النهرین، هند و تمدن‌های اولیه و چین (از دوره سلسله هسیا^{۱۶۳} تا امپراتوری هان^{۱۶۴}) را نیز بررسی می‌کند.

۱۳- یونان باستان، تألیف چستر ج. استار، ۲۳۶ صفحه، ۱۹۷۱ م

مؤلف در این کتاب تاریخ تمدن و فرهنگ یونان باستان را به عنوان بنیانگذار تمدن غربی، در سراسر دوره هومر و نهایتاً تا زمان گسترش فرهنگ یونان در دوره فتوحات اسکندر به رشته تحریر درآورده است.

۱۴- امپراتوری روم ۲۷ ق. م تا ۴۷۶ م، تألیف چستر ج. استار، ۱۹۸۳ م.

این کتاب تاریخ قدرت‌گیری و تشکیل حکومت و ارتش روم را از زمان آگوستوس شرح می‌دهد.

۱۵- تاریخ و مورخین در قرن بیستم، تألیف پیتر بورک^{۱۶۵} استاد دانشگاه کمبریج، ۲۰۰۳ م.

مهم‌ترین فهرست مطالب این کتاب عبارتند از:

○ قرون وسطی تألیف میری روبین^{۱۶۶}

○ شهر، تألیف پیتر کلارک

○ مورخین و ملت، تألیف جان بریلی

○ شرق: نظر تاریخی بریتانیا درباره آسیا از ۱۸۹۰ م، تألیف س. آ. بابلی^{۱۶۷}

○ تاریخ عمومی، تألیف‌ای. آ. رایگلی^{۱۶۸}

○ تاریخ‌نگاری و فلسفه تاریخ، تألیف پیتر بورک

۱۶- فرهنگ لغت تاریخ جهان، چاپ ۲۰۰۰ م، ۷۰۴ صفحه و ۵۰ نقشه.

این کتاب حاوی بیش از چهل و هفت هزار مدخل بوده و تاریخ چهار هزار سال را شامل می‌شود. تاریخ زندگی شخصیت‌های مهمی چون اسکندر، الیزابت اول و نلسون ماندلا در این کتاب آمده است.

۱۷- تاریخ مصور جهان، جلد یازدهم، تألیف ج. م. روبرتز^{۱۶۹}، ۲۰۰۰ م، ۱۹۶۸ صفحه، ۲۰۰۰ تصویر و ۱۰۰ نقشه.

۱۸- تاریخ مختصر جهان، تألیف ج. م. روبرتز، ۱۹۹۷ م.

مؤلف که هم‌اکنون سرپرست کالج مرتون^{۱۷۰} در دانشگاه آکسفورد است، این کتاب را در ۵۶۰ صفحه به رشته تحریر درآورده است.

1- The Political Language of Islam
2- Charles E. Butterworth
3- Religion in Ancient mesopotamia
4- Jean Bottero
5- Ernst Breisach
6- The venture of Islam
7- Marshall Hodeson

11- Clarisse Herrens Schmidt
12- Jean - Pierre vernant
13- Mesopotamia: Writing. Reasoning and gods.
14- Zainab Bahrani
15- Marc van De Mieroop
16- michael Fishbein
17- G. Rex Smith

the Ayyubids of Damascus, 1193-1260.
21- F. E. Peters.
22- Robert Dankoff
23- University of Mc Gill-Queen's
24- The Zoroastrion Faith: Tradition and Modern Research
25- S. A. nigosian

برای آشنایی با سایت اینترنتی دانشگاه آکسفورد در آمریکا (نیویورک) به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.oup-usa.org>

این مرکز یکی از بزرگترین مراکز انتشارات دانشگاهی در جهان است که سالیانه بیش از سه هزار عنوان کتاب جدید را منتشر می‌سازد.

از سال ۱۹۹۹ م. به بعد تعداد زیادی از مجلات این دانشگاه هم از طریق اینترنت در اختیار کاربران قرار گرفته است. پروژه تاریخ دیجیتال^{۱۳۷} هم یک برنامه مشترک علمی - پژوهشی بین کتابخانه‌های دانشگاه آکسفورد و پنسیلوانیا است که توسط آندر ملون^{۱۳۸} پایه‌گذاری شده است. محققین سراسر جهان از طریق آدرس اینترنتی زیر می‌توانند با این پروژه آشنا شوند:

<http://www.digital.library.upenn.edu/oup-public>

انتشارات دانشگاه آکسفورد در آمریکا، کتب تاریخی متعددی را نیز منتشر کرده است. برای آشنایی با فهرست کتب تاریخی انتشارات این دانشگاه به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.oup-usa.org/catalogs/general/subject/History-World.html>

در میان این کتاب، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- نخستین انقلاب ایران: تشیع و انقلاب مشروطیت از ۱۹۰۹ - ۱۹۰۵ م، تألیف مانگول بیات^{۱۳۹}، استاد تاریخ مؤسسه فناوری ماساچوست، ۱۹۹۱ م، ۳۳۶ صفحه مؤلف در این کتاب معتقد است که برای فهم بهتر انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۹۷۹ م، لازم است که ابتدا با نگاهی دقیق، نخستین انقلاب ایران را در ابتدای قرن بیستم (انقلاب مشروطیت) مورد کنکاش و مذاقه قرار دهیم.

۲- زرتشتیان در بریتانیا، تألیف جان / هینلز^{۱۴۰} از دانشگاه لندن، ۱۹۹۶ م
 ۳- پس از تیمور: قرآن‌های قرن ۱۵ و ۱۶ م، تألیف دیوید جیمز^{۱۴۱}، ۱۹۹۲ م
 این کتاب، سومین جلد از مجموعه چهار جلدی است که مجموعه هنر اسلامی، به ویژه قرآن‌های قدیمی را شامل می‌شود. در این کتاب به قرآن‌های موجود در ایران، مصر، سوریه، قسطنطنیه و هند، طی قرون ۱۵ و ۱۶ م اشاره شده است. این کتاب در ۲۵۶ صفحه، حاوی ۱۴۰ تصویر رنگی، منتشر شده است.
 ۴- میراث اسکندر: سیاست، جنگ و تبلیغات در دوره جانشینان اسکندر، تألیف آ. ب. باسورث^{۱۴۲}

مهم‌ترین عناوین این کتاب عبارتند از:

- ۱- سیاست استقرار و یکجانشینی مردم بابل
- ۲- مقدونی‌ها در مرگ اسکندر بزرگ
- ۳- عملیات نظامی در ایران
- ۴- ظهور سلوکیه
- ۵- پادشاهی هلنی: کامیابی و میراث آن
- ع- ذکر وقایع‌نگاری بین سال‌های ۳۲۳ تا ۳۱۱ قبل از میلاد
- ۵- اسلام و تاریخ مسلمانان در جنوب آسیا، تألیف فرانسیس رابینسون^{۱۴۳}
- استاد کالج سلطنتی هالوو^{۱۴۴} دانشگاه لندن، ۲۰۰۱ م
- ع- ظهور امپراتوری هند - افغان، ۱۷۸۰ - ۱۷۱۰ م، تألیف جوز. ل. گومانس^{۱۴۵}
- استاد دانشگاه لیدن، ۱۹۹۹ م

این کتاب به دنیای شبانان، تجارت اسب و مزدوران مرزی بین شهرهای اصلی هند، ایران و آسیای مرکزی اشاره می‌کند. طی قرن هجدهم میلادی آنان موفق به استقرار یک سیستم نیرومند در ایالت‌های هند و افغان شدند. این کتاب در ۲۴۰ صفحه و ده نقشه منتشر شده است.

۷- پان عربیسم پیش از ناصر: سیاست‌های نظامی مصر و مسئله فلسطین،

۲- هرآکلیوس، امپراتور بیزانس، تألیف والتر. ای. کایجی (W.E. kaegi)، ۳۷۴ صفحه، ۲۰۰۳ م

این کتاب به بررسی زندگی هرآکلیوس، امپراتور بیزانس (۶۴۱-۶۱۰ م) که معاصر با پیامبر اسلام (ص) بوده، می‌پردازد. منطقه تحت نفوذ وی یعنی خاورمیانه و بالکان در این زمان (اواخر دوره باستان) تحت تأثیر ظهور اسلام قرار می‌گیرد.

فهرست مطالب کتاب از این قرار است:

- ۱- ارمنستان و آفریقا
- ۲- بحران‌های داخلی و خارجی در دهه نخستین حکومت
- ۳- اتخاذ وضعیت تهاجمی
- ۴- بیم و امید
- ۵- تهاجم به بین‌النهرین

۳- تاریخ قرون وسطی، جلد چهارم، بخش دوم ۱۱۹۸ - ۱۰۲۴ م، گردآورندگان: دیوید لوس کومب، جانانان ریلی اسمیت، ۸۵۰ صفحه به همراه ۲۳ تصویر رنگی و ۳۲ نقشه، ۲۰۰۳ م

جلد چهارم کتاب تاریخ قرون وسطی - کمبریج مربوط به تاریخ قرون یازده و دوازدهم میلادی اروپا است که مقطع حساسی در تاریخ این منطقه به شمار می‌رود. این کتاب اگر چه تاریخ اروپا است اما به تاریخ منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا هم می‌پردازد.

مهم‌ترین فهرست مطالب این کتاب عبارتند از:

○ پاپ ۱۱۲۲ - ۱۰۲۴، تألیف یوتا. ر. بلومنثال (Renate Blumenthal) (Uta)

- امپراتوران غربی
- ایتالیا در قرن یازدهم میلادی
- پادشاهی فرانسه تا سال ۱۱۰۸ م
- اسپانیا در قرن یازدهم، تألیف سیمون بارتون
- انگلیس و نورماندی ۱۱۳۷ - ۱۰۴۲ م
- امپراتوری بیزانس ۱۱۱۸ - ۱۰۲۵ م
- روسیه، بلغارها و اسلاوهای جنوبی ۱۲۰۰ - ۱۰۲۴ م
- (مهبستان در قرون یازده و دوازدهم
- اسکاندیناوی در قرون یازده و دوازدهم
- مجارستان در قرون یازده و دوازدهم
- پاپ ۱۱۹۸ - ۱۱۲۲ م
- ایتالیا در قرن دوازدهم
- پادشاهی، فانک‌ها از له‌ئس، ششم تا فلیب دوم